

Προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο:

Μια έρευνα για τις τάσεις, τους κινδύνους και το μέλλον της διαδικτυακής ασφάλειας των παιδιών στην Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι νέοι μεγαλώνουν σε έναν απίστευτα συνδεδεμένο κόσμο όπου η χρήση ψηφιακών πλατφορμών, εφαρμογών και τεχνολογιών έχει γίνει δεύτερη φύση τους.

Ωστόσο, ενώ προστατεύονται σε άλλους τομείς της ζωής, όπου απαιτείται να βάζουν τις ζώνες ασφαλείας τους στο αυτοκίνητο και να φορούν κράνη όταν οδηγούν για πρώτη φορά το ποδήλατό τους, ο διαδικτυακός κόσμος παραμένει μια «άγρια δύση», αντιμετωπίζοντάς τους ως ενήλικες και αφήνοντάς τους ευάλωτους σε παραβιάσεις της ιδιωτικής τους ζωής, σε εκμετάλλευση, χειραγώγηση και εθισμό.

Στην πραγματικότητα, από τη στιγμή που ένα νεαρό άτομο γίνεται 13 ετών, οι διαφημιστές κατέχουν περίπου 72 εκατομμύρια σημεία δεδομένων γι' αυτό. Με τον ίδιο τρόπο που προσπαθούμε να προστατέψουμε τα παιδιά από κινδύνους εκτός διαδικτύου, είναι εξίσου σημαντικό να προστατέψουμε τα δικαιώματα και την ιδιωτικότητα τους και στον ψηφιακό χώρο.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το 2023 αποτελεί σημαντική χρονιά για την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο. Βάσει της στρατηγικής της ΕΕ για ένα βελτιωμένο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+), που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να καθιερώσει έναν κώδικα δεοντολογίας που οι εταιρίες θα πρέπει

να ακολουθούν κατά το σχεδιασμό διαδικτυακών υπηρεσιών που απευθύνονται σε παιδιά. Αυτός ο κώδικας, που προβλέπεται να εφαρμοστεί από το 2024, θα περιλαμβάνει ζητήματα όπως η απαίτηση για επαλήθευση της ηλικίας των χρηστών από τις πλατφόρμες, η περιορισμένη χρήση εθιστικών λειτουργιών και η προεπιλεγμένη προστασία της ιδιωτικότητας των παιδικών προφίλ στις εφαρμογές.

Συγκεκριμένα ο κώδικας, ο οποίος πρόκειται να εφαρμοστεί το 2024, θα καθορίσει ένα σύνολο μια σειρά ζητημάτων, όπως η απαίτηση από τις πλατφόρμες να επαληθεύουν την ηλικία των χρηστών, ο περιορισμός των εθιστικών λειτουργιών και η ιδιωτικότητα των προφίλ των παιδιών ως προεπιλογή στις εφαρμογές.

Παρόλο που ο κώδικας αποτελεί σημαντική πρόοδο στις προσπάθειες της ΕΕ για την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο, είναι ζωτικής σημασίας να είναι αποτελεσματικός ώστε να προστατεύσει και να διασφαλίσει την δραστηριότητα των παιδιών στο διαδίκτυο. Όπως μας δήλωσαν οι νεαροί συμμετέχοντες στην έρευνά μας, για να είναι αποτελεσματικός ένας τέτοιος κώδικας πρέπει να αντιμετωπίσει όλα τα προκύπτοντα ζητήματα.

¹ Fowler, Geoffrey. "Your kids' apps are spying on them". Washington Post, 2 Ιουνίου 2022, <https://www.washingtonpost.com/technology/2022/06/09/apps-kids-privacy/>

² «Μια Ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+), 8 Φεβρουαρίου 2023 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/strategy-better-internet-kids>

Σε εθνικό επίπεδο, η Ελλάδα έχει δεσμευτεί εδώ και καιρό να προστατεύει την ιδιωτική ζωή των πολιτών της και να τους υπερασπίζεται όταν οι πλατφόρμες την παραβιάζουν. Μόλις πέρυσι, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔ) επέβαλε πρόστιμο 22 εκατομμυρίων ευρώ στην Clearview AI για παράνομη συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση προσωπικών δεδομένων, παραλείποντας έτσι να συμμορφωθεί με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR). Ως χώρα, η Ελλάδα εφαρμόζει σταθερά τους υφιστάμενους κανονισμούς για να διασφαλίσει την προστασία των πολιτών της.

Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ανακοίνωσε πρόσφατα το σχέδιό του για τη νέα στρατηγική προς την «ψηφιακή εκπαίδευση», συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την προώθηση της ψηφιακής επιμόρφωσης. Επιπλέον, η Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα διαθέτει ειδική σελίδα στον ιστότοπό της για να βοηθήσει τα παιδιά να μάθουν για τους διαδικτυακούς κινδύνους και να προστατεύσουν την ιδιωτικότητά τους.

Τέλος, το Ινστιτούτο SaferInternet4kids, το οποίο λειτουργεί επίσης ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Ομάδα Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Κώδικα Δεοντολογίας για τον σχεδιασμό κατάλληλο προτύπως για την παιδική ηλικία, έχει δραστηριοποιηθεί πολύ ενεργά στην εκπαίδευση των παιδιών σε θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια στο διαδίκτυο και πώς να προστατευτούν από δόλιες ενέργειες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Τώρα, ζητάμε από την Ελληνική Κυβέρνηση και τις Ελληνικές Αρχές να διασφαλίσουν ότι ο κώδικας για την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο δεν θα είναι μόνο ισχυρός, αλλά θα εφαρμόζεται και θα ασκείται αποτελεσματικά.

Είναι καιρός να διασφαλίσουμε τα δικαιώματα των παιδιών στην ψηφιακή εποχή, καθιστώντας τις πλατφόρμες ασφαλείς, που διασφαλίζουν της ιδιωτικότητα από τον σχεδιασμό τους, μπορούμε να ενδυναμώσουμε τους νέους ψηφιακούς πολίτες και να ανοίξουμε τον δρόμο για ένα μέλλον όπου η ιδιωτική τους ζωή θα γίνεται σεβαστή και τα δικαιώματά τους θα προστατεύονται.

Η παρούσα έκθεση ρίχνει φως στην τρέχουσα Ελληνική κατάσταση, εξετάζοντας τις προκλήσεις, τις ανησυχίες και τις συστάσεις των νέων για την ενίσχυση της προστασίας και της ιδιωτικής τους ζωής στο διαδίκτυο.

**ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ
ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΤΑΔΕΙΚΝΟΥΝ ΤΗΝ
ΙΣΧΥΡΗ ΟΡΕΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΥ - ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ -
ΓΙΑ ΑΥΣΤΗΡΟΤΕΡΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΤΑ
ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΙ
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΚ
ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥΣ.**

³ Alphavita Newsroom, "Ο μπλε φάκελος του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού", 1st of July 2023, https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/420484_ypourgeio-paideias-oi-35-basikoi-stohoi-tis-psifiakis-stratigikis-tis-paideias [last accessed 31 July 2023]

⁴ https://www.dpa.gr/mikroi_polites [last accessed 31 July 2023]

⁵ <https://saferinternet4kids.gr/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- 02** ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- 05** ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
- 08** ΕΝΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΑΝΗΣΥΧΟ ΚΟΙΝΟ:
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ
ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ
- 12** Η ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
- 17** ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ
- 24** ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

έρευνας που διεξήχθη στην Ελλάδα σχετικά με τη συλλογή δεδομένων και την ιδιωτικότητα των παιδιών από το YouGov, την Humankind Research και τη Homo Digitalis από τον Μάιο μέχρι και τον Ιούνιο του 2023. Η μελέτη χρησιμοποίησε τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές μεθοδολογίες για να αξιολογήσει το δημόσιο αίσθημα και να συγκεντρώσει πληροφορίες από τους νέους σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της υπάρχουσας και προτεινόμενης πολιτικής.

Συνολικά, η έρευνα διαπίστωσε υψηλά επίπεδα ανησυχίας μεταξύ των ενηλίκων και των νέων που υπογραμμίζουν την ανάγκη υποστήριξης και εφαρμογής ενός ισχυρού κώδικα για την διασφάλιση της ιδιωτικότητας των παιδιών στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, η έρευνα διαπίστωσε πόσο κρίσιμο είναι να γίνει μια σημαντική επένδυση στην ευαισθητοποίηση των Ελλήνων πολιτών, ενηλίκων και μη, σε θέματα ιδιωτικότητας, προστασίας και ασφάλειας στο διαδίκτυο.

Βασικά ευρήματα της ποσοτικής έρευνας

Η διαδικτυακή έρευνα του YouGov διαπίστωσε ότι οι Έλληνες ενήλικες εκφράζουν έντονες ανησυχίες για την ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο,

συγκεκριμένα:

- **Υψηλά επίπεδα ανησυχίας:** Το 83% των Ελλήνων ανησυχούν για την ιδιωτικότητα των παιδιών στο διαδίκτυο
- **Σοβαρή έλλειψη εμπιστοσύνης:** Η σημαντική πλειοψηφία των Ελλήνων (71%) εξέφρασε έλλειψη εμπιστοσύνης στις ψηφιακές πλατφόρμες για τη διασφάλιση της ιδιωτικής ζωής των παιδιών και των νέων στο διαδίκτυο.
- **Έλλειψης ελέγχου δεδομένων:** Οι περισσότεροι Έλληνες ενήλικες (84%) πιστεύουν ότι τα παιδιά έχουν ελάχιστο έλεγχο στον τρόπο συλλογής και χρήσης των δεδομένων τους.
- **Γονική ευθύνη:** Οι περισσότεροι Έλληνες (68%) πιστεύουν ότι οι γονείς είναι πρωτίστως υπεύθυνοι για την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

- **Ανεπαρκές νομικό πλαίσιο και έλλειψη λογοδοσίας:** το 76% των Ελλήνων θεωρεί ότι οι ισχύοντες κανόνες είναι ανεπαρκείς για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των παιδιών και των νέων, ενώ το 38% των Ελλήνων δεν πιστεύει ότι οι πλατφόρμες συμμορφώνονται στους κανόνες και λογοδοτούν στους κανόνες.

Οι ενήλικες στην Ελλάδα έχουν δικίο να ανησυχούν. Η ανάλυσή μας για τις πιο δημοφιλείς ψηφιακές εφαρμογές και πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα αποκαλύπτει πως πάνω από 28 ιχνηλάτες ζητούν πρόσβαση σε ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τους χρήστες, όπως η ακριβής τοποθεσία τους, οι πληροφορίες ημερολογίου τους, οι επαφές τους και ούτω καθεξής. Οι εφαρμογές EdTech, τις οποίες τα παιδιά συχνά απαιτείται να χρησιμοποιούν για το σχολείο, λειτουργούν ως πρόσθετος συλλέκτης δεδομένων.

Βασικά ευρήματα της ποιοτικής έρευνας:

Μιλήσαμε με νέους για αυτά και πολλά άλλα θέματα μέσω τριμελών ομάδων (focus group), οι οποίες παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις εμπειρίες των νέων για τον ψηφιακό κόσμο στον οποίο πλοηγούνται. Συγκεκριμένα, οι νέοι εξέφρασαν:

- **Σοκ και ανησυχία:** Όταν έμαθαν, οι περισσότεροι για πρώτη φορά, τις επεμβατικές διαδικασίες συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιούνται διαδικτυακά, οι νεαροί συμμετέχοντες εξέφρασαν σοκ και υψηλά επίπεδα ανησυχίας για τον τεράστιο όγκο πληροφοριών που συλλέγονται γι' αυτούς, νιώθοντας πως δεν έχουν τον έλεγχο για να

σταματήσουν κάτι τέτοιο.

- **Κοινωνικός εξαναγκασμός:** Αισθάνθηκαν πως το να παρέχουν αδιακρίτως τα δεδομένα τους στις ψηφιακές πλατφόρμες είναι μονόδρομος, διαφορετικά διακινδυνεύουν την απομόνωση από φίλους, οικογένειες και την κοινωνική τους ζωή στο διαδίκτυο.
- **Έλλειψη προστασίας:** Θεωρούν τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς ως ανεπαρκείς για την προστασία τους.
- **Συστάσεις:** Προσέφεραν προτάσεις για τη βελτίωση των πλατφόρμων και την ενίσχυση των κανόνων, όπως η διεξαγωγή επαλήθευσης ηλικίας για τους χρήστες, η προσβασιμότητα των όρων και προϋποθέσεων και η προτεραιότητα στην ασφάλεια και την ιδιωτικότητα στο σχεδιασμό της πλατφόρμας και όχι ως δεύτερη σκέψη.

Συνολικά, τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι οι Έλληνες ανησυχούν πολύ για την ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο. Καταδεικνύεται επίσης το μεγάλο χάσμα στην ψηφιακή εκπαίδευση και ενημέρωση των νέων και των ηλικιωμένων, καθώς οι περισσότεροι από αυτούς δεν γνωρίζουν τους κινδύνους, ούτε διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προστασίας τους. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στις ψηφιακές πλατφόρμες και η αδυναμία των κυβερνητικών φορέων να επιβάλουν κανόνες επιδεινώνουν το αίσθημα ανασφάλειας κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, η έρευνα αποκαλύπτει την επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένα μέτρα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ευημερίας των παιδιών στην Ελλάδα. Θεωρούμε πως οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικών και οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές πρέπει να ενισχύσουν με επιμέρους μέτρα και με ελέγχους την λογοδοσία των ψηφιακών αυτών

⁶ As documented by Exodus Privacy <https://exodus-privacy.eu.org/en/>

⁷ Such as Moodle, Open EClass, Seesaw and Edmodo.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

μέσων στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων και των δικαιωμάτων, καθώς και να υποστηρίξουν έναν ισχυρό κώδικα που θα προστατεύει επαρκώς την ψηφιακή ζωή και τα δικαιώματα των παιδιών στο διαδίκτυο.

Τέλος, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε πόσο σημαντικό είναι να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων, κυβερνητικών φορέων, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων και κοινωνιών των πολιτών για να γεφυρωθεί αυτό το χάσμα «ψηφιακής γνώσης» των νέων. Χρειάζονται ακόμα περισσότερες στοχευμένες και κοινές δράσεις ώστε να ευαισθητοποιηθούν τόσο οι νέοι, όσο και οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί και η ελληνική κοινωνία.

⁶ As documented by Exodus Privacy <https://exodus-privacy.eu.org/en/>

⁷ Such as Moodle, Open EClass, Seesaw and Edmodo.

ΕΝΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΑΝΗΣΥΧΟ ΚΟΙΝΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Μεθοδολογία

Τα ευρήματα που παρουσιάζονται σε αυτή την έκθεση βασίζονται σε μια ερευνητική μελέτη που διεξήχθη από το YouGov σε συνεργασία με την Human kind Research, με τη συμβουλή της Homo Digitalis. Η έρευνα πεδίου πραγματοποιήθηκε από τις 25 έως τις 29 Μαΐου 2023. Το δείγμα περιλάμβανε 1.006 Έλληνες ηλικίας 18 ετών και άνω, με λίγο περισσότερα από το ένα τρίτο (323) των ερωτηθέντων να είναι γονείς παιδιών κάτω των 18 ετών.

Η έρευνα διεξήχθη διαδικτυακά, χρησιμοποιώντας τα YouGov Panels, τα οποία αποτελούνται από άτομα που έχουν συμφωνήσει εθελοντικά να συμμετάσχουν σε διαδικτυακές συνεντεύξεις. Κάθε μέλος της έρευνας έλαβε μια πρόσκληση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιείχε έναν σύνδεσμο της έρευνας.

Για να εξασφαλιστεί η ακρίβεια και η αντιπροσωπευτικότητα των πορισμάτων, εφαρμόστηκαν κατάλληλες τεχνικές στάθμισης.

Για παράδειγμα οι απαντήσεις της έρευνας προσαρμόστηκαν ώστε να ταιριάζουν με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά ολόκληρου του ελληνικού ενήλικου πληθυσμού, πράγμα που σημαίνει ότι αυτή η έρευνα είναι εθνικά αντιπροσωπευτική των ατόμων άνω των 18 ετών.

Οι ενήλικες στην Ελλάδα ανησυχούν ιδιαίτερα για την ιδιωτικότητα και την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο

Οι ανησυχίες σχετικά με την ιδιωτικότητα των παιδιών και την προστασία των δεδομένων είναι ευρέως διαδεδομένες μεταξύ των ενηλίκων στην Ελλάδα με το 83% να εκφράζει ανησυχία που κυμαίνεται από «αρκετά» έως «πολύ» (αυτό συγκρίνεται με το 65% του φινλανδικού πληθυσμού όταν τέθηκε παρόμοια ερώτηση το 2022).

Φαίνεται ότι η ανησυχία αυξάνεται με την ηλικία μέχρι ενός σημείου και είναι ακόμη πιο έντονη μεταξύ των γονέων, ιδιαίτερα εκείνων με παιδιά ηλικίας 15-18 ετών, όπου το ποσοστό αυξάνεται

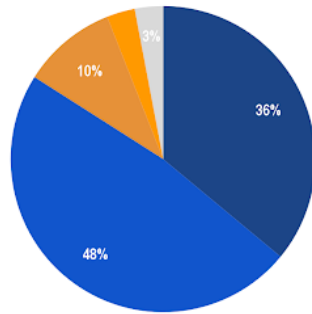
⁸ Insoll T & Farthing R, Finland wants better protection for children online (Suojellaan Lapsia ry. 2022).

ΕΝΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΑΝΗΣΥΧΟ ΚΟΙΝΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Levels of Concern

Q: How concerned, if at all, are you about children's privacy and data protection?

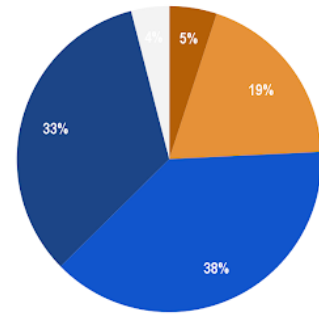
- Very Concerned
- Fairly Concerned
- Not Very Concerned
- Not At All Concerned
- Don't Know

Levels of Trust

Q: To what extent, if at all, do you trust digital platforms to keep children and young people private online?

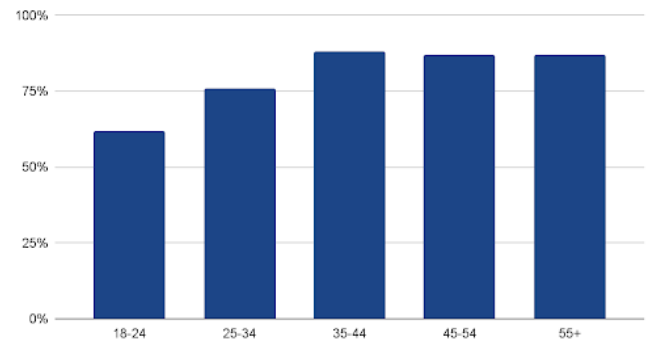
- Trust a lot
- Trust a little
- Don't trust very much
- Don't trust at all
- Don't know

στο 87%. Ωστόσο, μεταξύ των νεότερων ενηλίκων, η ανησυχία είναι σημαντικά χαμηλότερη.

Η έρευνα έδειξε ότι το 62% των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών εξέφρασαν ανησυχία για την ιδιωτικότητα και την προστασία των δεδομένων των παιδιών - 25% λιγότερο από τα άτομα ηλικίας 35+ - που ίσως αποδίδεται στη δική τους εγγενή χρήση και την αίσθηση ελέγχου των διαδικτυακών εμπειριών τους

Concern by Age

Οι περισσότεροι Έλληνες δεν εμπιστεύονται τις ψηφιακές πλατφόρμες

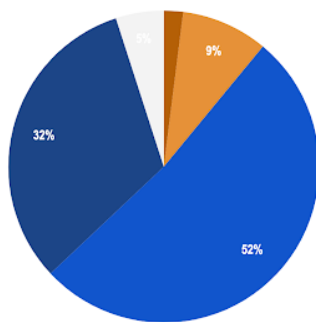
Η έρευνα δείχνει ότι μια σημαντική πλειοψηφία των ενηλίκων στην Ελλάδα δεν εμπιστεύεται αρκετά την ικανότητα των ψηφιακών πλατφόρμων να προστατεύσουν την ιδιωτικότητα των παιδιών και των νέων στο διαδίκτυο, με ένα εντυπωσιακό 71% να εκφράζει αυτό το συναίσθημα. Επιπλέον, το ένα τρίτο (33%) του ενήλικου πληθυσμού ανέφερε ότι δεν εμπιστεύεται καθόλου τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Οι δημογραφικές ανισότητες ήταν εμφανείς στα ευρήματα της έρευνας, με τις γυναίκες να εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα δυσπιστίας προς τις ψηφιακές πλατφόρμες (76%) σε σύγκριση με τους άνδρες (66%). Επιπλέον, η έρευνα αποκαλύπτει ένα χάσμα γενεών, με τους νεότερους ενήλικες να δείχνουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις ψηφιακές πλατφόρμες, όπως αποδεικνύεται από το 42% των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών που αναφέρουν κάποιο επίπεδο εμπιστοσύνης, σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο μόλις 24%.

Levels of Control Over Data & Privacy

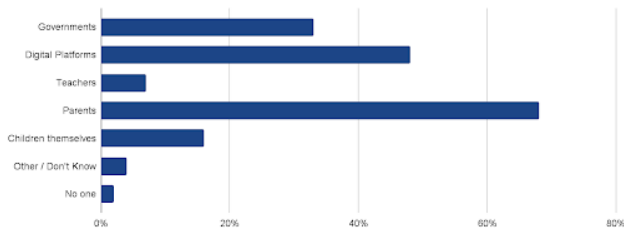
Q: How much control, if any, do you think children and young people currently have over their data and privacy online?

- A great deal
- A fair amount
- Not very much
- None at all
- Don't know

Responsibility to Protect

Who, if anyone, do you think is most responsible for protecting children's and young people's privacy online? (Please select up to TWO options)

Οι Έλληνες αισθάνονται ότι οι νέοι έχουν ελάχιστο έλεγχο στα δεδομένα και την ιδιωτικότητά τους στο διαδίκτυο

Φαίνεται ότι η ουσιαστική έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ του πληθυσμού επεκτείνεται στην πεποίθηση ότι τα παιδιά και οι νέοι έχουν περιορισμένο έλεγχο στα διαδικτυακά τους δεδομένα, όπως ανέφερε το 84% των ενηλίκων. Στην πραγματικότητα, το 32% του πληθυσμού ανέφερε ότι τα παιδιά και οι νέοι δεν έχουν «κανέναν έλεγχο».

Δεδομένης αυτής της κυρίαρχης αίσθησης ελάχιστου ή καθόλου ελέγχου, ο ρόλος που διαδραματίζουν το κράτος, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς στην προστασία των δεδομένων

και της ιδιωτικής ζωής των παιδιών στο διαδίκτυο είναι πολύ σημαντικός.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι νέοι ηλικίας 18-24 ετών έχουν την πεποίθηση ότι οι νέοι έχουν τον έλεγχο των δεδομένων τους (21%) σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο (11%). Αυτή η απόκλιση είναι αναμενόμενη, δεδομένης της αυξημένης χρήσης πλατφόρμων από τους νέους καθώς έχουν γαλουχηθεί με την χρήση της τεχνολογίας από μικρή ηλικία. Ωστόσο, για ακόμη μια φορά καταδεικνύεται πόσο σημαντική είναι η εκπαίδευση των νέων σχετικά με αυτό το θέμα. Το 14% των νεότερων ενηλίκων (ηλικίας 18-24 ετών) ανέφεραν επίσης ότι βασίζονται περισσότερο στους εκπαιδευτικούς για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των παιδιών και των νέων στο διαδίκτυο, σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο που είναι μόλις 7%. Αυτό υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι εκπαιδευτικοί στην καθοδήγηση και την προστασία των νέων στην σφαίρα του ψηφιακού κόσμου.

Οι Έλληνες είναι «διχασμένοι» για το ποιος είναι τελικά υπεύθυνος για την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο

Όταν ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να επιλέξουν τις δύο ομάδες που θεωρούν «πιο υπεύθυνες» για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των παιδιών και των νέων στο διαδίκτυο, στην πρώτη θέση ήρθαν οι γονείς με 68%, ενώ στην δεύτερη θέση ήταν οι ίδιες οι ψηφιακές πλατφόρμες με 48% και στην τρίτη οι κυβερνήσεις με 33%. Αυτός ο διαχωρισμός καταδεικνύει πως εξαιτίας της έλλειψης εφαρμογής των νόμων από της ψηφιακές πλατφόρμες, η μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού αισθάνεται πως οι γονείς πρέπει να αναλάβουν την προστασία των παιδιών στο

⁹ 'Governments' was used as an option to reflect state bodies and independent regulators

¹⁰ Insoll T & Farthing R, Finland wants better protection for children online (Suojellaan Lapsia ry. 2022).

διαδίκτυο ως μέρος των γονικών τους καθηκόντων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ίδιοι οι γονείς ήταν πιο πιθανό να υποστηρίξουν αυτή την επιλογή, με το 72% των γονέων παιδιών 0-14 ετών να επιλέγουν αυτή την επιλογή.

Το 51% ατόμων ηλικίας 45+ καθώς και το 53% των γονέων μεγαλύτερων εφήβων (15-18) πιστεύουν προς πρέπει να βοηθούν και όχι να βλάπτουν τα παιδιά και τους νέους διαδικτυακά, με το να υιοθετούν κατάλληλα πρότυπα και να σχεδιάζουν τις υπηρεσίες τους με τέτοιο τρόπο που να είναι προσαρμοσμένα στα παιδιά. Το ένα τρίτο (33%) πιστεύει ότι το κράτος είναι περισσότερο υπεύθυνο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των παιδιών και των νέων, μιας σαφής ένδειξη πως ένα μέρος του πληθυσμού απαιτεί μια αυξημένη κρατική παρέμβαση και περισσότερο έλεγχο των ψηφιακών αυτών πλατφόρμων.

Ανεπαρκείς κανόνες και έλλειψη επιβολής

Η πλειοψηφία των ενηλίκων στην Ελλάδα (76%) πιστεύει ότι η υφιστάμενη ρύθμιση των ψηφιακών πλατφόρμων δεν προστατεύει αρκετά την ιδιωτικής ζωή και τα δεδομένα των παιδιών και των νέων ψηφιακά. Αυτό το αίσθημα είναι ενθαρρυντικά υψηλό — όταν τέθηκε παρόμοια ερώτηση στη Φινλανδία το 2022, το 65% των ενηλίκων ανέφερε ότι τα παιδιά και οι νέοι δεν έχουν επί του παρόντος επαρκή προστασία.

Οι κυβερνητικοί και ρυθμιστικοί φορείς έχουν την «έγκριση» του ελληνικού κοινού ώστε να προχωρήσουν σε αυστηρότερες ρυθμίσεις την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης από τις ψηφιακές πλατφόρμες. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού πιστεύει πως είναι αμφίβολο να

αλλάξουν τα πράγματα ακόμα και αν ψηφισθούν νέοι κανόνες.

Το 38% των ενηλίκων πιστεύει ότι είναι απίθανο οι ψηφιακές πλατφόρμες να υποχρεωθούν να ακολουθήσουν αυστηρότερους κανόνες εάν επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή. Είναι ενδιαφέρον ότι οι νεότεροι ενήλικες ηλικίας 18-24 ετών πιστεύουν ότι οι νέοι κανόνες δεν θα άλλαζαν οτιδήποτε, με το 43% να θεωρεί πως αυτό είναι απίθανο να συμβεί σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο του 38%.

Αυτό σηματοδοτεί έναν σκεπτικισμό, που κατέχουν ειδικά οι νεότεροι ενήλικες, είτε για την ικανότητα της πλατφόρμας να αλλάξει είτε για την ικανότητα του κράτους να επιβάλει τέτοιους κανόνες. Το κοινό θέλει ξεκάθαρα να δει τα διοικητικά όργανα και τις ανεξάρτητες ρυθμιστικές αρχές να κρατούν τις ψηφιακές πλατφόρμες υπόλογες για τυχόν παραβάσεις των ψηφιακών δικαιωμάτων των νέων.

**don't tick
your data
away.**

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

«ΝΙΩΘΩ ΟΤΙ ΜΕ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ, ΜΕ
ΑΚΟΥΝΕ, ΣΑΝ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΥΠΟ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ».

– Νέος, 16 ετών, Ελλάδα

Μεθοδολογία

Στην ομάδα εστίασης, πήραμε συνέντευξη από έξι νέους ηλικίας 15-18 ετών σε όλη τη χώρα για να κατανοήσουμε την οπτική τους σχετικά με τη ιδιωτικότητα και προστασία στο διαδίκτυο. Οι συνομιλίες διεξήχθησαν σε τριάδες στο διαδίκτυο

και διήρκεσαν 90 λεπτά. Παρά το γεγονός ότι μπήκαν στις συζητήσεις αγνοώντας τους κινδύνους του διαδικτύου και σίγουροι για τον έλεγχο των προσωπικών δεδομένων που έχουν στον ψηφιακό τους κόσμο, όλοι οι νέοι με τους οποίους μιλήσαμε έφυγαν από τις συζητήσεις σοκαρισμένοι, μπερδεμένοι και απαιτώντας την αλλαγή.

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Όπως και οι ενήλικοι, έτσι και οι νέοι με τους οποίους μιλήσαμε έδειξαν υψηλά επίπεδα ανησυχίας αφού έμαθαν περισσότερα για τις καθημερινές επεμβατικές διαδικασίες συλλογής των δεδομένων τους. Τα κύρια θέματα των συζητήσεων αφορούσαν τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, την έκταση της συλλογής δεδομένων αλλά και τα επίπεδα ευαισθητοποίησης σχετικά με τους κινδύνους και τα διαθέσιμα χαρακτηριστικά απορρήτου.

Χρήση Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης & Εθισμός

«ΟΤΑΝ ΞΥΠΝΑΩ, ΑΝΟΙΓΩ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΜΟΥ, ΒΛΕΠΩ ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΗΝΥΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΣΤΟ INSTAGRAM ΚΑΙ ΤΟ ΤΙΚΤΟΚ. ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΠΑΙΖΩ ΕΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ Η ΣΚΡΟΛΑΡΩ ΣΤΑ SOCIAL MEDIA. ΚΑΙ ΤΟ ΒΡΑΔΥ, ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩ ΞΑΝΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΒΛΕΠΩ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ, ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ».

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων των ομάδων εστίασης, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ξοδεύουν κατά μέσο όρο τέσσερις ώρες την ημέρα στο διαδίκτυο, με τις πλατφόρμες κοινωνικών

μέσων να καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της διαδικτυακής τους χρήσης.

Social Media Usage	
Digital Platform	# of Users in Greece
YouTube	7,490,000
Facebook	5,000,000
FB Messenger	4,350,000
Instagram	4,050,000
TikTok	3,010,000
Pinterest	1,840,000
Twitter	938,100
Snapchat	915,000

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ακριβής παρακολούθηση της χρήσης του διαδικτύου από τους νέους θέτει σημαντικές προκλήσεις, κυρίως λόγω της κοινής πρακτικής να παρέχουν ανακριβείς ηλικίες κατά την εγγραφή τους για να παρακάμψουν τους ηλικιακούς περιορισμούς και τις απαιτήσεις γονικής συναίνεσης. Στον πίνακα που ακολουθεί συγκεντρώσαμε στοιχεία για τις πιο δημοφιλείς εφαρμογές στην Ελλάδα.

Επί του παρόντος, πολλές από αυτές τις εφαρμογές αναπτύσσουν τεχνικές «ώθησης» ή αλλιώς «nudges» για να κρατήσουν τους χρήστες γαντζωμένους στην πλατφόρμα, με μια ατελείωτη ροή πληροφοριών και βίντεο και βοηθώντας στην τροφοδότηση του εθισμού.

¹¹ Nudge techniques include auto-play videos, notifications and alerts and infinite scrolling. For more see: Ceres, Pia. "Lawmakers Want Social Media Companies to Stop Getting Kids Hooked", Washington Post, 15 June 2022, <https://www.wired.com/story/social-media-addiction-laws-children-tiktok-instagram/>

¹² DataReportal (2023), "DIGITAL 2023: GREECE", retrieved from <https://datareportal.com/reports/digital-2023-greece>

¹³ E-Kathimerini (2023) One in seven teens use too much social media, eKathimerini.com. Available at: <https://www.ekathimerini.com/society/1207001/one-in-seven-teens-use-too-much-social-media/> (Accessed: 12 June 2023).

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Οι έφηβοι με τους οποίους μιλήσαμε μας είπαν ότι το TikTok, το Instagram και το YouTube ήταν οι πλατφόρμες που χρησιμοποιούσαν κατεξοχήν, εκφράζοντας την ανησυχία τους πως οι συνομήλικόι τους ήταν εθισμένοι. Μια συμμετέχουσα εκτίμησε ότι το 25% των συμμαθητών της είναι εθισμένοι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και είχαν αποκοπεί πλήρως από την πραγματικότητα.

Ο πραγματικός αριθμός, αν και μικρότερος, προκαλεί σημαντική ανησυχία: σύμφωνα με μελέτη του 2022, 1 στους 7 Έλληνες εφήβους βιώνει σημάδια εθισμού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που συνδέονται με συμπτώματα κατάθλιψης και έλλειψη αυτοεκτίμησης. Καθώς οι ώρες ανά ημέρα αυξάνονται σε πλατφόρμες όπως το YouTube, αυξάνεται και η σοβαρότητα των καταθλιπτικών συμπτωμάτων του εθισμού.

**«ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΕΙΜΑΙ
ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ, ΚΑΘΟΜΑΙ ΝΑ
ΜΕΛΕΤΗΣΩ ΚΑΙ ΓΥΡΙΖΩ ΣΤΟ
ΚΙΝΗΤΟ ΜΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΩ
ΕΝΑ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΙ ΤΟΤΕ
ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ 8 ΤΟ
ΒΡΑΔΥ ΚΑΙ ΕΙΜΑΙ ΑΚΟΜΑ ΣΤΟ
ΚΙΝΗΤΟ ΜΟΥ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ
ΝΑ ΤΟ ΑΦΗΣΩ ΚΑΤΩ».**

– Νέος, 16 ετών, Ελλάδα, TikTok

Το YouTube και η χρήση τεχνικών «ώθησης» από το Instagram τροφοδοτούν μια κρίση εθισμού στην Ελλάδα. Σχεδιασμένο για αυτόματη αναπαραγωγή βίντεο, επιτρέπει μια ατελείωτη ροή και υπενθυμίζει στους χρήστες να επιστρέφουν όσο το δυνατόν συχνότερα, οι νέοι φέρουν το κύριο βάρος της επιθυμίας των πλατφόρμων κοινωνικών μέσων.

Μεταξύ σχολείου και ύπνου, οι νέοι στην Ελλάδα περνούν σχεδόν όλο τον ελεύθερο χρόνο τους σε ψηφιακές πλατφόρμες που έχουν σχεδιαστεί για να τους κρατήσουν εκεί όσο το δυνατόν περισσότερο.

Έκταση της συλλογής δεδομένων

**«ΕΙΤΕ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΔΙΝΩ ΤΙΠΟΤΑ,
ΕΙΤΕ ΜΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΤΑ ΠΑΝΤΑ.
ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟ».**

– Νέος, 15 ετών, Ελλάδα

Στο focus group, ενημερώσαμε τους συμμετέχοντες για το πώς ψηφιακές πλατφόρμες όπως το Instagram και το TikTok συλλέγουν συνεχώς τεράστιες ποσότητες πληροφοριών σχετικά με τους χρήστες τους. Αρχικά οι έφηβοι αποδέχτηκαν αυτή την πρακτική, μέχρι που κατάλαβαν πως οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται γι' αυτούς υπερβαίνουν κατά πολύ την απλή συλλογή δεδομένων, όπως ποια είναι τα ενδιαφέροντά τους, οι διαδικτυακές τους δραστηριότητες και θέματα που δημοσιεύουν.

¹⁴ <https://privacycenter.instagram.com/policy/>

¹⁵ <https://www.tiktok.com/legal/page/row/privacy-policy/en>

¹⁶ See privacy policy for Facebook, TikTok and Instagram as examples

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Συνειδητοποίησαν ότι αυτές οι πλατφόρμες λαμβάνουν περισσότερες προσωπικές πληροφορίες από αυτές που περίμεναν, όπως την τοποθεσία τους, πληροφορίες για τη σωματική και ψυχική τους υγεία, τις κοινωνικές τους διασυνδέσεις, τις συνήθειες, ακόμη και τις πιο προσωπικές τους πληροφορίες, όπως η σεξουαλικότητα ή η προτίμηση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορούν ακόμη και να χρησιμοποιήσουν εξελιγμένες τεχνικές, όπως η παρακολούθηση ματιών, δεδομένα από τις αλληλεπιδράσεις των χρηστών με το περιεχόμενο που βλέπουν ή διαβάζουν, ανεξάρτητα από το αν κάνουν κλικ σε αυτό ή δείχνουν ξεκάθαρο ενδιαφέρον. Όταν οι έφηβοι με τους οποίους μιλήσαμε έμαθαν για την τεράστια κλίμακα των δεδομένων που συλλέγονταν γι' αυτούς, ήταν δύσπιστοι.

**«ΕΙΝΑΙ ΣΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΑ ΣΤΕΚΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΠΑΝΩ ΣΟΥ – ΞΕΡΕΙ ΤΙ ΚΑΝΕΙΣ,
ΤΙ ΣΚΕΦΤΕΣΑΙ. ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΚΑΘΟΛΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ».**

– Νέος, 18 ετών, Ελλάδα

Όπως δείχνει ο πίνακας, οι πιο δημοφιλείς ψηφιακές πλατφόρμες στην Ελλάδα χρησιμοποιούν διάφορους ιχνηλάτες ή/και ζητούν άδειες που τους επιτρέπουν να παρακολουθούν τους χρήστες και να έχουν πρόσβαση σε προσωπικές πληροφορίες. Δεδομένου ότι οι νέοι χρησιμοποιούν αυτές τις ίδιες εφαρμογές χωρίς εξειδικευμένους λογαριασμούς κάτω των 15 ετών, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι αναπτύσσονται

παρόμοιοι ιχνηλάτες και ζητούνται άδειες από αυτούς.

Ας πάρουμε το TikTok ως παράδειγμα. Όταν οι χρήστες εγγράφονται στο TikTok, παρέχουν εν αγνοία τους περισσότερα από το όνομα και την ημερομηνία γέννησής τους, όπως υπέθεσαν αρχικά οι συμμετέχοντες στο focus group. Στην πραγματικότητα, η εφαρμογή παρακολουθεί τις πληροφορίες της συσκευής τους, την τοποθεσία, τα συμβάντα ημερολογίου, τα στοιχεία επικοινωνίας, τη διεύθυνση IP, το ιστορικό αναζήτησης, το περιεχόμενο μηνυμάτων, το περιεχόμενο που προβλήθηκε και τη διάρκεια προβολής. Επιπλέον, μπορεί ακόμη και να συλλέξει κείμενο, εικόνες και βίντεο από το πρόχειρο του τηλεφώνου του χρήστη χωρίς ρητή συγκατάθεση.

**«ΣΕ ΚΑΝΟΥΝ ΝΑ ΑΓΟΡΑΖΕΙΣ Η ΝΑ
ΣΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΚΑΤΙ ΠΟΥ Σ ΔΕΝ ΣΟΥ
ΑΡΕΣΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ. ΑΛΛΑΖΟΥΝ
ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΣΚΕΦΤΕΣΑΙ.»**

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

¹⁴ <https://privacycenter.instagram.com/policy/>

¹⁵ <https://www.tiktok.com/legal/page/row/privacy-policy/en>

¹⁶ See privacy policy for Facebook, TikTok and Instagram as examples

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Popular Platforms: Trackers Deployed and Permissions Requested on Android						
App or platform	# of Users in Greece ¹⁷	# of trackers in android version ¹⁸	# of permissions requested in android version ¹⁹	Permission to access precise location data?	Permission to read contacts on phone?	Permission to read calendar events?
YouTube	7,490,000	2	39	Yes	Yes	No
Facebook	5,000,000	0	64	Yes	Yes	Yes
FB Messenger	4,350,000	5	68	Yes	Yes	No
Instagram	4,050,000	2	46	Yes	Yes	No
TikTok	3,010,000	5	73	Yes	Yes	Yes
Pinterest	1,840,000	5	25	Yes	Yes	No
Twitter	938,100	4	49	Yes	Yes	No
Snapchat	915,000	3	59	Yes	Yes	No

The number of trackers and permissions requested by the latest version of each app, in Android²⁰

Προϊόντα EdTech και συγκατάθεση

Πέρα από τη χρήση εφαρμογών όπως το TikTok για ψυχαγωγία, η χρήση ψηφιακών πλατφόρμων είναι ευρέως διαδεδομένη στις ελληνικές τάξεις, εν μέρει λόγω της ανάγκης στροφής στην ψηφιακή τεχνολογία κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Μια έκθεση της Human Rights Watch του 2022, ανακάλυψε ότι το 89% των προϊόντων EdTech που εξέτασαν σε όλο τον κόσμο παρακολουθούσαν ή είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθούν παιδιά, συχνά χωρίς τη συγκατάθεση των ίδιων ή των γονέων τους.

Ορισμένες πλατφόρμες συνέλεξαν δεδομένα σχετικά με τις ταυτότητες, τις τοποθεσίες και τις δραστηριότητες των παιδιών μέσα σε εικονικές τάξεις, ενώ άλλες συγκέντρωσαν πληροφορίες σχετικά με την οικογένεια και τους φίλους τους,

καθώς και τις συσκευές που χρησιμοποίησαν. Ακριβώς όπως και τα ισοδύναμα ψυχαγωγίας τους, ορισμένες πλατφόρμες EdTech ανέπτυξαν ιχνηλάτες που ακολουθούσαν τα παιδιά στο διαδίκτυο, ακόμη και εκτός σχολικών ωρών, εισβάλλοντας βαθιά στην ιδιωτική τους ζωή.

Αυτές οι ψηφιακές πλατφόρμες προορίζονται να ενισχύσουν την εκπαίδευση ενός παιδιού, αλλά στην πραγματικότητα συνοδεύονται από επιβλαβείς και επεμβατικές πρακτικές, όλα στα φιλά γράμματα. Είτε χρησιμοποιείται για αναψυχή, επικοινωνία ή εκπαίδευση, καμία πλατφόρμα δεν θα πρέπει να επιτρέπεται να συλλέγει δεδομένα για ανηλίκους χωρίς την ενημερωμένη συγκατάθεση του χρήστη.

¹⁷ DataReportal (2023), "DIGITAL 2023: GREECE", retrieved from <https://datareportal.com/reports/digital-2023-greece>

¹⁸ Exodus Privacy define trackers as 'software deployed to gather information on the person using the application, on how they use it, or on the smart-phone being used'. <https://reports.exodus-privacy.eu.org/en/info/trackers/>

¹⁹ According to Exodus Privacy, permissions are requested 'to gain access to features or pieces of information, such as access to your geolocation, your contacts, your files, your microphone, vibrate function, camera and so on'. <https://reports.exodus-privacy.eu.org/en/info/permissions/>

²⁰ As documented by Exodus Privacy <https://exodus-privacy.eu.org/en/>

²¹ <https://www.tiktok.com/legal/page/row/privacy-policy/en>

²² Milmo, Dan. "'The bleakest of worlds': how Molly Russell fell into a vortex of despair on social media", The Guardian, 30 Sept 2022, <https://www.theguardian.com/technology/2022/sep/30/how-molly-russell-fell-into-a-vortex-of-despair-on-social-media>

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Επί του παρόντος, οι όροι και οι προϋποθέσεις τέτοιων πλατφόρμων είναι δεκάδες σελίδες, διατυπωμένες σε γλώσσα πέρα από το πανεπιστημιακό επίπεδο και σπάνια διατίθενται στην ελληνική γλώσσα. Οι νέοι στο focus group μας είπαν ότι δεν διάβασαν ποτέ τους όρους και τις προϋποθέσεις και δεν είχαν ιδέα τι είναι οι ιχνηλάτες (cookies). Αντ' αυτού, «αποδέχονται» χωρίς να δίνουν αληθινή, ενημερωμένη συγκατάθεση.

**«ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΟΛΟΙ ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ
ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΟΤΑΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ
ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΟΛΟΙ
ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΜΠΤΟΥΜΕ. ΔΕΝ
ΤΑ ΕΧΩ ΔΙΑΒΑΣΕΙ ΠΟΤΕ. ΝΟΜΙΖΩ
ΟΤΙ ΟΛΟΙ ΤΟ ΚΑΝΟΥΝ, ΕΙΜΑΣΤΕ
ΟΛΟΙ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ΟΤΙ
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΕΜΑΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ, ΑΦΟΥ ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΝ
ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ».**

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

Κατά τη σύνταξη του κώδικα για τα παιδιά, είναι σημαντικό να περιοριστεί η συλλογή δεδομένων για ανηλίκους και να τεθούν σε εφαρμογή αυστηρές απαιτήσεις για προσβάσιμους, εύπεπτους όρους και προϋποθέσεις.

Ευαισθητοποίηση των νεαρών χρηστών

Οι συζητήσεις μας με τους συμμετέχοντες αποκάλυψαν μια σχεδόν πλήρη έλλειψη ευαισθητοποίησης μεταξύ των νέων Ελλήνων σχετικά με τις έννοιες των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής στο διαδίκτυο. Αν και λίγοι συμμετέχοντες ανέφεραν μεθόδους όπως η χρήση της κατάστασης ανώνυμης περιήγησης και των VPN όταν ρωτήθηκαν για το πώς παραμένουν προστατευμένοι, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ασχολήθηκε με την πλήρη, ενεργή και απροστάτευτη χρήση ψηφιακών πλατφορμών χωρίς επιφύλαξη.

Ωστόσο, οι νέοι δεν αισθάνονται ότι έχουν άλλη επιλογή. Ανέφεραν μια αίσθηση καταναγκασμού να αποδεχτούν όλα τα cookies, να προχωρήσουν χωρίς να διαβάσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις και ακόμη και να παρέχουν ψευδείς ηλικίες για να αποκτήσουν πρόσβαση, διαφορετικά κινδυνεύουν να αποκοπούν από το σχολείο, την κοινωνική ζωή και την οικογενειακή επικοινωνία. Η αλήθεια είναι ότι η ζωή τους επικεντρώνεται πλέον στον διαδικτυακό κόσμο και η απουσία τους από τις ψηφιακές πλατφόρμες δεν αποτελεί επιλογή.

**«ΕΙΤΕ ΔΕΧΕΣΑΙ ΟΤΙ ΚΑΠΟΙΟΣ
ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΟΥ ΕΙΤΕ
ΔΕΝ ΔΕΧΕΣΑΙ ΚΑΙ ΧΑΝΕΙΣ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ».**

– Νέος, 18 ετών, Ελλάδα

²³ Human Rights Watch. "How Dare They Peep into My Private Life?" Children's Rights Violations by Governments That Endorsed Online Learning During the Covid-19 Pandemic. © 2022 by Human Rights Watch. https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/10/HRW_20220711_Students%20Not%20Products%20Report%20Final-IV-%20Inside%20Pages%20and%20Cover.pdf

Η ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ FOCUS GROUP

Επιπλέον, οι νέοι είχαν την εντύπωση ότι οι ιστότοποι προσφέρουν προεπιλεγμένες ρυθμίσεις που τους προστατεύουν επαρκώς. Αυτό υποστηρίζεται από τη στατιστική που αναφέρθηκε προηγουμένως, στην οποία οι νεότεροι ενήλικες εμπιστεύονται περισσότερο τις ψηφιακές πλατφόρμες για να κρατήσουν τους νέους ασφαλείς. Ωστόσο, όταν το συζητήσαμε περαιτέρω, διαπιστώσαμε ότι το αίσθημα προστασίας των νέων κατά τη χρήση του διαδικτύου βασίζεται περισσότερο σε ευσεβείς πόθους παρά στην πραγματικότητα.

**«ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ ΟΤΙ
ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ
COOKIES, ΤΟ ΕΨΑΞΑ ΑΛΛΑ ΔΕΝ
ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ».**

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

Οι συμμετέχοντες στη μελέτη μας εξέφρασαν σοκ όταν ανακάλυψαν την έκταση και το βάθος της συλλογής δεδομένων από εταιρείες κοινωνικών μέσων, κυρίως για σκοπούς μάρκετινγκ. Ποτέ δεν φαντάστηκαν ότι, παρέχοντας αυτά που αντιλαμβάνονταν ως «απαραίτητα» δεδομένα, οι εταιρείες κοινωνικών μέσων θα κατάφερναν να συσσωρεύσουν έναν τόσο τεράστιο όγκο πληροφοριών μέσω αυτόματων και μη ανιχνεύσιμων μέσων. Κατά συνέπεια, αισθάνονται συνεχώς υπό παρακολούθηση, η προσωπική τους δράση υπονομεύεται μπροστά σε συντριπτικά δεδομένα πρακτικές συλλογής.

Ανησυχούσαν για το τι σήμαινε αυτό για τα μικρότερα παιδιά και τι θα μπορούσε να σημαίνει για το δικό τους μέλλον εάν ένα προφίλ δεδομένων που δεν γνώριζαν ότι υπήρχε τους ακολουθεί σε όλη τους τη ζωή. Η γνώση που κατέχουν οι εταιρείες κοινωνικών μέσων ενημέρωσης σχετικά με αυτούς τους άφησε να αισθάνονται ανίσχυροι και εκτεθειμένοι.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

**«ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ
ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΟΠΟΥ
ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΣΤΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΟΧΙ
ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ
ΚΟΣΜΟ».**

– Νέος, 18 ετών, Ελλάδα

Από ψηφιακές πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς όπως το Zoom έως δημοφιλείς πλατφόρμες ψυχαγωγίας όπως το TikTok, τα προσωπικά δεδομένα των νεαρών χρηστών συλλέγονται συνεχώς και πωλούνται σε διαφημιστές. Αυτή η διαδεδομένη πρακτική αποτελεί τον πυρήνα της δημιουργίας εσόδων για τις ψηφιακές πλατφόρμες, αλλά έχει σημαντικό κόστος τόσο για τους χρήστες όσο και για τους μη χρήστες.

Αυτή η έκθεση αποκαλύπτει μια σημαντική έλλειψη εμπιστοσύνης του κοινού στην ικανότητα των ψηφιακών πλατφορμών να διατηρούν τα παιδιά ασφαλή, προστατευμένα και ιδιωτικά στο διαδίκτυο. Πάνω από το 75% του πληθυσμού πιστεύει ότι απαιτούνται περισσότεροι κανόνες και κανονισμοί για τη διασφάλιση των

δικαιωμάτων των παιδιών στο διαδίκτυο, ενώ οι νέοι πιστεύουν ότι τα τρέχοντα και προτεινόμενα μέτρα είναι ανεπαρκή.

Αυτό καταδεικνύει σαφώς την ανάγκη δραστικών αλλαγών στον τρόπο με τον οποίο οι ψηφιακές πλατφόρμες αλληλεπιδρούν με τα παιδιά και τους νέους.

**«ΦΟΒΑΜΑΙ ΤΟ ΠΟΣΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΕΧΟΥΝ... ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΑΙΟ... ΔΕΝ
ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΩ ΠΩΣ
ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΤΟΣΕΣ ΠΟΛΛΕΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΟΤΑΝ ΕΧΩ ΔΩΣΕΙ
ΜΟΝΟ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ
ΜΟΥ.».**

– Νέος, 15 ετών, Ελλάδα

Η έλλειψη ενημέρωσης που ανέδειξαν οι συνεντεύξεις με τους νέους του focus group υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένες εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης μεταξύ των Ελλήνων νέων για την ενδυνάμωσή τους ώστε να προστατεύουν καλύτερα τα προσωπικά τους δεδομένα στο διαδίκτυο.

WE T'S N' C'S

Ενώ πιστεύουμε ακράδαντα ότι η τελική ευθύνη ανήκει στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και στις ψηφιακές πλατφόρμες για την παροχή ασφαλών εμπειριών για τους νέους χρήστες, αναγνωρίζουμε ότι η αλλαγή απαιτεί χρόνο. Εν τω μεταξύ, οι νέοι θα πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με τις πληροφορίες που χρειάζονται για να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με τον εαυτό τους και το περιεχόμενο που μοιράζονται στο διαδίκτυο.

Κανόνες των νέων για ασφαλέστερο διαδίκτυο – ομάδα εστίασης

Ενώ οι νέοι ήταν αναστατωμένοι με τις τρέχουσες πρακτικές που βρίσκονται σε εξέλιξη από τις ψηφιακές πλατφόρμες που αγαπούν, δεν ήταν απελπισμένοι. Στην πραγματικότητα, ήθελαν περισσότερο από ποτέ να αλλάξουν τα πράγματα. Θεώρησαν ότι η υπάρχουσα νομοθεσία δεν παρέχει καμία πραγματική προστασία για αυτούς και ήθελαν να καταλάβουν τι θα μπορούσαν να προσφέρουν οι πιθανές διατάξεις για έναν κώδικα παιδιών.

Αφού εξέτασαν τις επιπτώσεις που είχε ο παιδικός κώδικας στο Ηνωμένο Βασίλειο, (γνωστός εκεί ως Κώδικας Σχεδιασμού Κατάλληλος για την Ηλικία), οι νέοι υπέβαλαν τις προτάσεις τους για να γίνει ένας ευρωπαϊκός κώδικας ακόμη ισχυρότερος:

- **Επαλήθευση ηλικίας:** Αν και επί του παρόντος αποτελεί αντικείμενο έντονης συζήτησης, οι νέοι με τους οποίους μιλήσαμε υποστήριξαν κάποιου είδους επαλήθευση ηλικίας, διαφορετικά θεώρησαν ότι οι αλλαγές θα ήταν αναποτελεσματικές όσο τα παιδιά μπορούν να συνεχίσουν να ανοίγουν λογαριασμούς ενηλίκων.

«ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΗΤΗΣΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ, ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΣΕ ΜΙΑ ΨΕΥΤΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΟΥΝ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ».

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

- **Επιστροφή στα βασικά στοιχεία για τη συλλογή δεδομένων:** Οι νέοι κατάλαβαν ότι για να προωθήσουν προϊόντα, οι εταιρείες πρέπει να γνωρίζουν πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές τους. Ωστόσο, πρότειναν να επιστρέψουμε στα βασικά και να συλλέξουμε δεδομένα μέσω έρευνας αγοράς.

«ΑΝΤΙ ΝΑ ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΥΝ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ, ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΝΑ ΑΚΟΥΣΟΥΝ ΤΙ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΠΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ, ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΝΑ ΚΛΕΒΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ».

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

- **Πρόληψη εθισμού:** Οι νέοι είναι εξοργισμένοι που τα προϊόντα έχουν σχεδιαστεί για να τροφοδοτούν τον εθισμό που βλέπουν γύρω τους και βιώνουν τον εαυτό τους. Ζήτησαν

να σταματήσουν εντελώς οι εθιστικές τεχνικές ώθησης. Καθώς αναπτύσσεται ο κώδικας για τα παιδιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι σημαντικό τα κράτη-μέλη να δώσουν προτεραιότητα και να ενισχύσουν τον περιορισμό των τεχνικών ώθησης για τη διασφάλιση της ευημερίας και της ανάπτυξης των νέων.

«ΩΣ ΕΦΗΒΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ... ΘΑ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΜΑΖΙΚΗ ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝ ΣΤΑΜΑΤΟΥΣΑΜΕ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ».

– Νέος, 18 ετών, Ελλάδα

- **Δώστε μας πραγματικές πληροφορίες:** Οι συμμετέχοντες αισθάνθηκαν ότι οι όροι και προϋποθέσεις ήταν παράλογα μεγάλοι, περίπλοκοι και κρυμμένοι. Επιπλέον, εξεπλάγησαν που κανείς δεν τους είχε πει ποτέ για τις πρακτικές συλλογής δεδομένων πριν. Ζήτησαν μεγαλύτερη πρόσβαση σε αληθείς πληροφορίες σχετικά με το γιατί και πώς συλλέγονται τα δεδομένα τους και την ευκαιρία να συναινέσουν ουσιαστικά ή όχι, χωρίς να χάσουν την πρόσβαση στις πλατφόρμες που αγαπούν.

«ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΤΙΣ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΥΤΟ, ΚΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ».

– Νέος, 15 ετών, Ελλάδα

- **Κάντε την ασφάλεια τον κανόνα:** Πάνω απ' όλα, οι νέοι με τους οποίους μιλήσαμε δεν μπορούσαν να καταλάβουν γιατί οι ψηφιακές πλατφόρμες δημιουργήθηκαν για να τους εκμεταλλευτούν, αντί να βελτιώσουν τη ζωή τους. Ζήτησαν όλα τα ψηφιακά προϊόντα, οι πλατφόρμες και οι εφαρμογές να δημιουργηθούν ασφαλή στη φάση του σχεδιασμού, αντί να επιδέσμους για βλάβη εκ των υστέρων.

«ΘΕΛΩ ΝΑ ΣΥΝΔΕΘΩ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΦΟΒΑΜΑΙ ΟΤΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΜΑΣ ΘΑ ΚΛΑΠΟΥΝ, ΧΩΡΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΨΑΡΕΜΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ. ΚΑΜΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΜΕ ΕΚΘΕΣΕΙ».

– Νέος, 15 ετών, Ελλάδα

**OUR FUTURE
IS PRIVATE!**

Τέλος, κατέστησαν σαφές γιατί οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι ρυθμιστικές αρχές, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι πλατφόρμες θα πρέπει να τους ακούν όταν θεσπίζουν τους κανόνες για τον ψηφιακό κόσμο:

«ΕΙΜΑΣΤΕ Η ΓΕΝΙΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ. ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΜΕ ΜΕΣΑ ΣΕ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ ΜΕ ΑΥΤΟ.»

– Νέος, 17 ετών, Ελλάδα

Εποπτεία και έλεγχος εφαρμογής κανόνων επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο

Για να αντιμετωπιστεί αυτό, είναι απαραίτητη η ισχυρή ρυθμιστική προστασία. Με πάνω από το 70% των Ελλήνων να μην εμπιστεύονται τις πλατφόρμες και τους νέους να μην γνωρίζουν τα δεδομένα που εν αγνοία τους δίνουν, το να βασιζόμαστε αποκλειστικά στους νέους για την προστασία της ψηφιακής τους ιδιωτικότητας και των δικαιωμάτων δεδομένων είναι ακατάλληλο. Οι εξουσιοδοτημένες ρυθμιστικές αρχές πρέπει να παρέμβουν για να επιβάλουν ισχυρούς κανονισμούς που δίνουν προτεραιότητα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των νέων.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν μια πιο ολοκληρωμένη έκδοση του κώδικα για τα παιδιά. Οι ισχύοντες κώδικες δεοντολογίας θέτουν τα θεμέλια για την ασφαλή τεχνολογία, αλλά υπολείπονται στην πρόληψη του

εθισμού και της επεμβατικής συλλογής δεδομένων που παραβιάζει τα δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής των παιδιών.

Η Ελλάδα θα πρέπει να συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές για την ανάπτυξη συστάσεων και να διασφαλίσει την ταχεία και αυστηρή εφαρμογή του όταν ο κώδικας καταστεί πρακτικός, προκειμένου να υλοποιηθούν πλήρως τα δικαιώματα του παιδιού. Στο πλαίσιο αυτών των συστάσεων για τη βελτίωση του παιδικού κώδικα, η έρευνά μας επισημαίνει συγκεκριμένα την ανάγκη για:

- εράρρηση και ενίσχυση των περιορισμών στις τεχνικές ώθησης για τη διασφάλιση της ευημερίας και της ανάπτυξης των νέων από τον εθισμό.
- Περιορισμός της συλλογής δεδομένων σχετικά με ανηλίκους και δημιουργία ισχυρών απαιτήσεων για προσβάσιμους, λιγότερο τεχνικούς όρους και προϋποθέσεις, προκειμένου να παρέχεται ενημερωμένη και ουσιαστική συγκατάθεση.

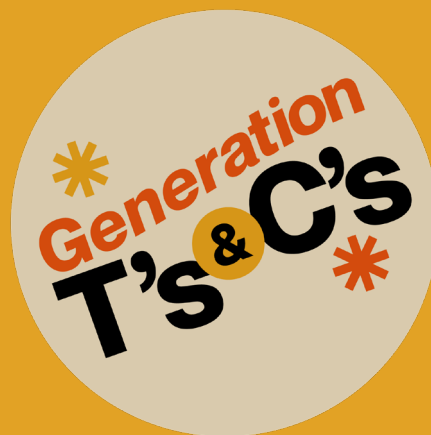
Δεδομένου του χάσματος ευαισθητοποίησης που παρατηρείται μεταξύ των νέων σχετικά με τις έννοιες των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, καθώς και της αναφερόμενης εξάρτησής τους από τους εκπαιδευτικούς για καθοδήγηση, η έρευνά μας συνιστά επίσης ολοκληρωμένες επενδύσεις στην κατάρτιση ψηφιακής εκπαίδευσης και ενημερότητας για αυτά τα θέματα στα ελληνικά σχολεία.

Τέλος, συνιστούμε στους νέους να συμμετέχουν ενεργά και να ζητείται η γνώμη τους σχετικά με αποφάσεις που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής τους ζωής. Όπως αποδεικνύεται παραπάνω, διαθέτουν

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

πολύτιμες γνώσεις και προτάσεις για αλλαγή που ωφελούν πραγματικά εκείνους που στοχεύουν να προστατεύσουν.

Η δέσμευση της Ελλάδας να καταστήσει υπόλογες τις εταιρείες τεχνολογίας και τις ψηφιακές πλατφόρμες ήταν αξιέπαινη, αλλά η ευημερία, η ιδιωτικότητα και το μέλλον των παιδιών της βρίσκονται επί του παρόντος σε κίνδυνο. Καθώς καταρτίζεται ένας κώδικας για τα παιδιά, η Ελλάδα θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην ισχυρή εκπαίδευση, την ισχυρή νομοθεσία και τη συνεπή επιβολή των νόμων για την προστασία των δικαιωμάτων των νέων στον ψηφιοποιημένο κόσμο μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ
ΚΑΚΑΒΟΥΛΗ, ΤΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ
ΓΥΦΤΟΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΤΟΝ HOMO DIGITALIS
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΑΣ ΚΑΘ' ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ.**

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΤΟΝ SIMON BURT ΓΙΑ
ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ PURPOSE
CAMPAIGNS ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ.**

**Η ΕΡΕΥΝΑ ΔΙΕΞΗΧΘΗ ΑΠΟ ΤΗΝ
HUMANKIND RESEARCH ΚΑΙ ΤΗΝ
YUGOV.**

